

Az előfizetés ára
 1883. januártól egész évre . 8 frt.
 fél évre . 4 frt.
 „ „ negyed évre . 2 frt.

PÉCS

A hirdetések ára:
 Négy hasábos petit sor
 1-szer . . . . . 6 kr.
 2-szer . . . . . 5 kr.
 3-szor . . . . . 4 kr.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr
 Nyilttérben egy sor . . . . 10 kr.

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Megjelen hetenkint kétszer:
szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
 Kapható a kiadóhivatalban, **Valentin Károly** könyvkereskedésében, **Traub B. és társánál**, **Bohm M.** könyvtőlél Király-utca.

Pécs, január 16-án.

A „Pesti Napló“ ismeretes arról, hogy egyidő óta szeret nagyokat mondani. Igaz, meg-meg esik rajta az a kis malheur, hogy nagy mondásai nem mindenkor felelnek meg az Igazság követelményeinek, de hát könnyű az Igazság istenasszonyának! Epeszteniék, csak az ő érző szívét is olyan nagy aspiratiók, kellene csak neki is praenumeransokat fogdosni, mint a Naplónak majd ő se lenne olyan nagyomis scrupulosus aziránt, hogy ma nem beszél-e mást, mint tegnap beszélt, vagy holnap a vonal alatt nem fog-e ellent mondani annak, a mit a vonal felett prófétaí ihlettel harsogtatott.

Szóval a Napló ismét nagyot mondott. Nem tehet róla. Az új év nagy ünnep még a lapszerkesztőségben is, akkorra úgy meg kell lenni egy nagy eszmének, mint a sütő-üzletben a szép foszló fonatos kalácsnak. Megkívánja az üzlet.

Most ujvére, változatosság kedvéért. a Napló egy szép függetlenségi fonatoskal kedveskedett a szegény elnyomott hazának. Szegény haza, mit ámitod te magad azzal, hogy fennállásod ezeréves ünnepét akarod megülni? Üld meg inkább saját halálod bus emlékezetét. Igen, haláloedét, mert te talán nem is tudod, hogy meg vagy

halva, Magyarország független állami élete kimult 1867-ben. Elalkudta maga-magát Ausztriának. Osztrák-Magyarország lett belőlünk, 1848-ig másképp volt ez, akkor még az egész világ ismerte a független Magyarországot, most nem ismeri azt senki, nincs magyar kérdés, nincs Magyarország, csak az ausztriai birodalomnak egy provinciája, melyet a magyarok után neveznek. Szomorú kép ez, nagyon szomorú! az egészben csak az vigasztal, hogy — nem való.

Talán a Napló maga is kötve hiszi, de nagy a mondás, kinyomva jól veszi ki magát, s a jámbor vidéki közönség majd úgy meg sir rajta, hogy könyveitől alig találja meg a mandlija zsebét, hogy előkeresse onnan keszkenőjét és bugyellárisát, az egyikkel honfi könyveit felszárítani, a másikból a honmentő, igaz magyar lapra előfizetni.

Nálunk is akadnak még mindig jámborok, kik az e fajta nagymondásokat még akkor is elhinnék, ha azt nem a politikai morál ilyen rendithetlen sziklája viszhangoztatná, mint a Pesti Napló. Nem felesleges tehát egy kissé szemügyre venni, vajjon csakugyan hátramentünk-e azzal a 67-iki kiegyezéssel, csakugyan független volt ha-

zánk 1848 előtt és csakugyan elalkudta-e függetlenségét 1867-ben?

Kezdjük mindjárt a független külpolitikán?

Az 1741. 11. t. cz. elrendelte, hogy az állam főkérmánytanácsához magyarok alkalmaztassanak, s a magyar ügyek a külfölddel is, csak magyar tanácsosok által tárgyalatassanak. E törvény végre nem hajtatott.

Az 1791. országgyűlés, mintha előre érezte volna, hogy nemsokára események fognak bekövetkezni, melyek egész Európát alapjában rendítik meg, felelevenítette az 1741-ben ugyan meghozott, de papíron maradt törvényt, s hozzátette, hogy magyarok, még államminiszterségre is alkalmaztassanak.

Nevezetes a törvény már magában véve is, mert egy nemzetközi függetlenséggel bíró államnak, ilyen törvény hozatalára nincsen semmi szüksége. Hozott-e valaha Franciaország, vagy Anglia olyan törvényt, mely saját honfiaiból legyenek államminiszterei? Aztán mit kíván az 1791. 17. t. cz. Magyarországnak egész 1848-ig miniszterei nem voltak, tehát a törvény kívánalma alatt nem érthetünk egyebet, mint azt, hogy a Habsburg fejedelmek külügyminiszter-

A „Pécs” tárczája.

Egy emigrans naplójából. *)

Arad, 1849. augusztus 3-án délután öt órakor búcsút vettünk nejeinktől s őket Perczel Mór ipja, Sárközy Józsefnek gondjára bízván, útnak indítottuk, hogy ha lehet, haza menjenek. Ki irhatná ne a fájdalomunkat! elválni azoktól, kiket oly hűn és tőrón szeretünk! ily körülmények között és tán örökre!

Elhatároztuk, hogy török földre menekszünk, s mivel az Oláh-Német végvidéken kellend átvonulnunk, méltán tartva az ottani oláhok ismeretes ellenséges indulatától, segedeink és ordonance-huszáraink felajánlották, hogy bennünket a határig kísérnek. Huszonhatra ment így számunk, mind jól felfegyverezve, jó lovakon, tehát képek, ha kell, még nagyobb néptömegek között is utat törni. Allott e szerint csapatunk ezebből: Perczel Mór tábornok, Perczel Miklós ezredes, Somsiich János őrnagy, Halász József őrnagy, Mórnek régi hű titkoka és Décsi százados, egy görög emigrans, ki a nyári bácsi táborozás alkalmával jött át a rácz táborból, most Mór segédje; szükséges egyén mert tökéletesen beszél törökül. Kísérők: Dreznycsei, Máyerffy, Novelli, Török, Mór segédei, Gáspárics tábori lelkész, Vass

István, Perczel Miklós segédje és tizenhat huszár.

A Maros hídja melletti csárdában nyitott fészker alatt föltöltöttük keserves éjszakánkat; álom nem jött szemünkre. Egész éjjel folyt a futó, menekvő népek átkelése. Az ország minden vidékéről ezer, meg ezer szekér, kocsis tödult a híd felé, rakva férfi, asszony, gyermekkel, a nép minden osztályából. Itt egyes csapatok különféle ezredékből, amott máhás szekerek mindennemű hadikészlettel, utóbb a magyar bankjegygéppel rakott kocsik. Mind kétségbe esett sietséggel rohan a hídak. Irtózatos látvány! Most egymást megakasztva megtorúl a roppant tömeg; átkozódás, szitok, asszonyok s gyermekek sirása tölti el a léget; itt ott egy szekér felfordul, és mindenestől düll a vízbe, senki sem ügyel rá; mindenki csak át-át iparkodik, mert már közeledik az orosz had; a keskeny pontonhíd majd leszakad a temérdek kocsis kettős vonala alatt.

Arad vidéke Görgey árulása következtében teljesen fedetlen. Ő megvetve a kormány parancsát, a helyett, hogy erre vonulna seregével, feladvány előbb a Tiszavonalt csaknem lövés nélkül, Debreczenbe vonult; mint hallatszák, ott utócsapatját az oroszok meglepték és megverték. Dembinszki, kit a kormány, midőn Mór visszalépett, a déli 40000 emberből álló hadsereg élére állított, szintén nem a mi kezünkben levő Aradra, hanem az ellenség birta Temesvárra vonult. Nem esoda hát, ha

kétségbeesett sietséggel fut mindenki menteni, ha már egyebet nem lehet, legalább nyomorult életét!

Istenem! mily keserű érzések dúlták keblünket e végtelen éjszakán! Hogy meg kelle érniünk, mily gonoszul játszott a el ostobaság, árulás, anyni nemes ver gyűmölés. Mikép játszá az ármány, tehetetlenség és gyávaság a hatalmat gaz kezekbe, melyek dicső küzdelmünket a reménytelenség oly stádiumába juttatták, miszerint nem csak üdv nem várható, de küzdelmünket ügyünk-höz és előzményeinkhez méltólag befejezni sem vagyunk képesek. Mindezt látni, tudva, érezve, hogy okosabb és becsületes kormányzás mellett minden másként lehetne.

Augusztus 6. Reggel négy órakor megindultunk Lugos felé; az országot ellepve a menekvők szekereinek szakadatlan vonalával. Blumenau faluban megálltunk etetni. Itt leltük Gáspár tábornokot; nem valami genialis vezér, de igen vitéz katona és becsületes hazafi. Görgeynek tehát természetes ellensége. Midőn a nyár elején Komárom felszabadítása után az osztrák sereg verve futott, Görgey Gáspár egész osztályát s vele csaknem az egész lovasságot a Duna balpartján hagyta, hogy ne kellessen a futó és teljesen demoralizált sereget megsemmisíteni. Hogy e szemet szúró árulás gyanyu-ját kerülje, Gáspárt vádoolta el késéssel, és elmozdította seregétől. Hittek neki, mert egy szerencsétlen infatúrnál terem-tettek irányában a hatalom férfiai a népben, mely még most sem oszlott el egészen.

*) Lásd lapunk múltévi december 30-iki számát.

ségre magyart is alkalmazzanak. Mivel pedig II. Lipótnak két külügyminisztere nem volt, azt hisszük, nem túlozunk, ha a 67-iki kiegyezés közösgyeinek egyik előpostáját már itt felismerjük. Az 1791-iki külügyi törvény ép oly keveset lendített a magyar külpolitikára, mint az 1741-iki.

Pedig az országgyűlés előérzete nem volt hamis. Nemsokára bekövetkezett a nagy rázkódás, trónok dőltek össze, országok keletkeztek és a nemzetek többet éltek át ötven év alatt, mint előbb öt század alatt.

Magyarországnak e mérhetlen fontosságú időszakban nem volt önálló, külön nemzeti külpolitikája, s a magyar külpolitika félszázados állapota összefoglalható e pár szóban: vért és vagyont áldoztunk olyan ügyekben, melyek inkább érdekelve nem voltak; tétlenségre nyugodva voltunk ott, hol létünk érdekeiről volt szó.

Az öt nagy francia háború, Magyarország legkevésbé sem érdekelte. Dynastikus háborúk voltak azok mind, melyek majd Belgiumért, majd Lombardia és Velencezéért, majd az ausztriai ház család tagjaiért (Mária Antónia), majd azért vivattak, hogy a republikán nyugati Európában minő terjedelmet vegyenek. Napoleon 1797 márczius 9-ki kiáltványában maga hangoztatta, hogy „a derék magyar nemzetel“ ő nincs háboruban, 1809 május 15-én kelt schönbrunni szöveget ismét elkülönítte ügyét a magyar nemzetétől, mely ellen ő nem hadakozik, s daczára az érdeknélküliségnek, hazánk mégis 1792—1801-ig több mint 200 ezer katonát és 100 millió forintot áldozott hadi cézlokra (soha, mióta Magyarország áll, se török, se tatár ellen ennyi idő alatt, ekkora erőt ki nem fejtett) úgy, hogy 1813-ban Pest megyében a 17—40 éves közötti hadköteles

egyének száma 8768-ra olvadt le, s ebből is 2176 sorozatott be az év elején.

És kik voltak, kik e roppant áldozat hova fordítása felett rendelkeztek? Előbb Kaunitz hg, aztán Thugut, Cobenzl, Metternich külügyminiszterek, magyaroknak a külpolitikába nem volt semmi beleszólásuk.

A campo formioi béke 1797 okt. 17-én nélkülünk kötött meg, semmi részünk sincs abban, hogy e béke Dalmáciát visszaadta, de nem is kapcsolattott az Magyarországhoz, a rendek minden sürgetése daczára sem.

Hasonlóképp jött nélkülünk létre a luvivilli, pozsonyi, bécsi béke, mintha nem is lettünk volna.

1804 aug. 17-én Ferenc király felvette az örökös ausztriai császári címet.

1806 aug. 14-én ugyanó letette a „római szent birodalom császára“ címet, beleavatkozásunk nélkül. Pedig mindkettő a legközelebből érdekelte hazáinkat.

Korszakot alkotott az az osztrák birodalom történetében, mert a Habsburgok római német császári hatalmuk vesztével, ekkor kezdtek egyedül házi hatalmukra támaszkodni, s a családi országokból alakítandó Habsburg monarchia által tartani meg az európai nagyhatalmi állást. Az uralkodó család császári hatalma véget ért, sajátlagos házi hatalmuk kezdetét vette, midőn a német birodalmi közösségből magukat csaknem egészen kiragadvá, helyette egy határozatlan színzetű, német, szláv-magyar, román elemű „osztrák“ jellegre tértek át. A körülmények önként jelölték ki hazánkat az új birodalom középpontjából, bécsi államférfiak (Gentz) maguk is belátták a változás feltétlen szükségét, csak hazánk befolyása volt a semmivel egyenlő, s érdekei kielégítetlenül maradtak.

A bécsi béke visszaadta a magyar ten-

gerpartot, de nem nekünk, hanem az egyseges birodalomnak.

Az 1812. drezdai összejövetelben épen oly kevés volt a részünk, mint a bécsi kongresszusban. Európa nagy hatalmasai mellett ott voltak a tizedrangú fejedelmekig mindnyájan, kik a nemzetközi állásnak csak némi sejtelmével is bírtak, de nem akadt, ki Dalmáciát s a tengerpartot Magyarország részére vissza követelte volna. A magyar arisztokracia csak azért időzött Bécsben, hogy a nagy fényűzésben (magának a bécsi udvarnak 30 millió forintnál többbe került a congresszus), nagyobb részre vagyonilag tönkre jusson.

Nélkülünk kötötte Metternich 1815-ben a szent szövetséget, mely aztán az uralkodók személyes érdekeit tette uralkodóvá a népek érdekei felett. Az Európában általánossá vált elnyomásban dermedt Magyarország is. Hasztalanul és nyomtalanul zajlottak le mellettünk az európai események, a német mozgalmak: Braunschweig, Hessen-Szászország, Hannovera eredményes ellenállása, az olaszországi kérdés, az orosz-török háború.

1812-ben a bukaresti béke még közelebb hozta hozzánk Oroszországot, a Balkán félszigeti háborúk, az 1828-ban újra kitört orosz-török háború, mind-mind lezajlottak anélkül, hogy szavunk hallatszott volna.

Az 1830. lengyel forradalom először rázott fel zsibadságunkból. A megyék belátták a helyzet végetes voltát, s nagy lengyel sympathiákat tápláltak, s erőlesen irtak fel a királyhoz: „ha Magyarország a derék szomszéd népek most nem visz segílyt könnyen megtörténhetik, hogy unokáink keserűen megsiratandják, hogy nem léteztek többé Szobieszky.“ „Lehetetlen eltitkolnunk a vesélyt, mely bennünket fenyeget.“

Mintha csak előre érezték volna Világost s a talán még csak ezután bekövetkező eseményeket!

Délután folytattuk utunkat Rékás felé. Egyszerre erős ágyúzás hallatszott Temesvár felől. Egy onnan jövő polgár embertől kérdezvén a dolgok állását, ő azt állítja, hogy a miénk rohamra készülnek, és már talán meg is kezdtek. Felébredt bennünk ismét a harcz vágya; kísérőinket Rékásra utasítván, ketten Mórral behajtottunk Temesvár városába. Leszállva, tüstént az ostrom-művekhez siettünk; csakhamar meggyőződöttünk, hogy a jó polgár olyast mondott, mit valószínűleg óhajtott, de a valótól nagyon elüt; bizony még nagyon távol állott a rohamnak lehetősége: még csak a második parallellában voltak; a miénk nem is tüzeltek, a várból lönek közönségen, hol ritkábban, hol sürűbben, csak hogy nyugtalanítsák a mi muksáinkat. Miután azonban az osztrák sereg igen gyorsan közeledik, amugy is alkalmasint már néhány nap múlva abban kell hagyni az ostromot; s így okosabb volna azt már most tenni, midőn még nincs idő az ostromszereket, ágyukat eltakarítani, mi az ellenség szomszédságában később igen nehéz, sőt tán épen lehető senne.

Örömmel tapasztaltuk itt ismét népünk vitézsége jeleit. Bár meglehetősen sürűn hullott a golyó, granát s bomba a művekbe és városba, honvédeink vigan pipázva üldögéltek az ostrom-ágyukon és oly egyedülvién jártak keltek az utczákon, mintha nem is őket illette volna a dörgő köszöntés.

Találkoztunk Rákócziával, a Lehel-huszárok ezredesével; ő is osztotta az ostrom felőli nézetünket; aggódva beszélt az

események szorongató voltáról; elmondá, hogy az ostromló sereg parancsnoka, Vécsény tábornok, semmit sem tud Dembinskyről, ki őt eddig sem hollétéről, sem mozdulatairól nem értesítette. Az estét Rákóczinál töltöttük; kedves neje iparkodott a komoly gondot oszlant nyájasságával, de biz az csak bús mulatság maradt.

Augusztus 7. Csalódva harezias reményekben, ismét neki fogtunk a bujdosás nehézmunkájának. Sebes esőben, bőrig ázva értünk Rékásra; Halász egy becsületes jómódu német kádár házában várt jó szállással. Itt leltük Lenkey ezredet, a Württemberg nevet viselő huszárezred volt századosát, ki századjával Galiciából bámulatos bátorsággal utat törve az ellenséges csapatokon át, sietett csatlakozni a még mindig megindult nemzeti mozgalomhoz; midőn Mór odahagyta a déli sereget, ő is eljött onnan, nem akarván más alatt szolgálni. Délután megérkezett Hrabovszky alezredes; ő az Ernest gyalogezrednek a várórséghez tartozó két zászlóaljzát vezénylette, midőn én ideiglenes várparancsnok valék Péterváron; igen derék értelmes katona; az utámnam jött várparancsnok, Kis Pál, igen méltatlanul bánt vele; ezért hagyta el ezredét. Van itt más temérdek menekvő. Az imént érkezett meg Batthyányi Kázmérné és vele Majthényi Józsi,

Augusztus 8. Folyvást dül a zápor, itt maradtunk. Nincs miért sietnünk: a legkisebb körülmény könnyen rá bír, késleltetni a pillanatot, mely talán örökre elválaszt az

imádott hontól, és mindentől, mi abban szent és kedves.

Ebéd után a község előjárói, kik már tegnap tisztelegtek Mórnál, jelentették Bem futárjának érkezését, ki számára lovakat rendelt. Estefelől Bem meg is érkezett, hallván Mór ittlétét, tüstént hozzánk hajtattott és magát nálunk beszállásolva, az éjjel itt maradni határozta. Nem tudtuk hamarjában elgondolni jövelele okát; miért jó ily módon, csupán két kocsival; Zarsiczki, két más segédje és orvosa van vele; Bem igen gyenge, alig bír mozdulni, kocsijáról, de még székéről sem bír segítség nélkül felkelni. Hamar meg volt fejte a nálunk. Kessuth és a kormány Szegeden ugyanazon napon kelt parancsában, melyen Dembinskinek adta át Mór seregét, Bemet nevezte ki az összes magyar seregek fővezérévé, és hivta meg a déli hadsereg átvételére.

Furcsa mégis, hogy ő oly rögtönözve hagyta el erdélyi seregét legkritikusabb helyzetében. Utóbbi időben keveset hallottunk ugyan az erdélyi seregek hadműveleteiről, de tudtuk bizonyosan, hogy az őregzet ismételve megpoeskölték Lüders vezénylete alatt az oroszok, sőt hire jár, hogy végkép megverve, bomlásnak indult egész serege.

(Folytatása következik.)

1833-ban már Deák Ferencz az országgyűlésen elparentálhatta a lengyel népet s elmondhatta egész rezignációval: „neveli fájalmunkat annak érzése, hogy szánakozásnál és kérelemnél nincs hatalmunkban egyéb, mit az elnyomottakért tehetnénk.“

A külpolitikában helyettünk a döntő szerepet a király közvetlen környezeté: főhercegek-, főhercegnők-, Metternich-, Kollowratból álló status conferentzia játszotta, melyet a magyarok úgy hívtak: „kamarrilla.“

Ilyen külügyi helyzetben találta hazánkat az 1848-ik év.

Hol állunk most ehez képest?

Pulszky Ferencz írja nem régen, hogy midőn a delegatiók alkalmával Majláth György országbíróval a régi időkrol beszélgetett volna, ez utóbbi így nyilatkozott:

„Mai nap önnek, mint a delegatió egyik tagjának, több befolyása van a birodalom külügyeire, mint egykor mindnyájunknak országostul.“

Be nagyot nevetett volna Metternich, ha a bécsi congressus után egy korabeli Szilágyi Dezső úgy meginterpellálta volna, mint az a berlini congressusrol hazatérő Gr. Andrássy Gyulával történt!

„Szabadság harcz-szobor.“ Budapest főváros törvényhatósági bizottsága, 1882. évi november hó 8-án tartott közgyűlésében elhatározta, hogy az 1848/9 évi szabadságharcz, az ország szívében emelendő emlék útján megörökíttessék, s kifejezé az őhaját, hogy ezen szobormű felállítására és leleplezésre, az ezredéves ünnep egyik részletét képezze. A honalapítás ezredéves fordulója sokkal közelebb fekszik előttünk, hogy sem időt lehetne vesztegetni, ha azt a nemzet méltóságának megfelelően megünnepelni akarjuk, pedig azt méltóan kell megünnepelnünk, mert a történelem és a világ a nemzeti közérzetet külső nyilvánulásából von következtetést a nemzetek és államok életképességére. — Ezen ünnep méltó részletét találán a nemzet első koronás királyának érekszobor útján való megörökítésében, mert a consolidált keresztény magyar állam megalakulásának, a társadalmi és politikai rend, ugyszintén monarchikus alkotmányunk hathatósabb kifejtésének eszméje, szent István nevéhez és személyéhez fűződik. Amde lehetünk-e hazánk egész történelmében ezen korszakhoz méltóbbat, mint az 1848/9. évi szabadságharczot, mely társadalmi és politikai átalakulásunknak dicsőségteljes meggyéje, — mely a kiváltságolt és szabad demokratikus társadalom, a tized- és szabadföld, a censura és sajtószabadság, az aristokratikus rendi alkotmány — és parlamentarizmus felelős kormányzat között, — szóval, közép- és újkor között epochalis határvonalaként emelkedik ki. Lehet, hogy vannak ezredéves multunkban események, melyeket a dicsőségnek nagyobb fénye, s a gyásznak sötétebb árnya környez; — de a mely nemzetünk életében nagyobb fordulópontt jelezne, oly eseményt a magyar királyság megalakulásától fogva, hiába keresünk. Midőn a főváros közönsége, ezen hazafias meggyőződésből kiindulva, egyhangu lelkesedéssel meghozta a fenti határozatát, és az 1848/9. évi szabadságharcznak mint korszakalkotó eseménynek, ezen eseményhez, valamint a nemzet kegyeletéhez és a főváros dicsőségéhez méltó s nemzeti közadakozásból létesítendő szobormű általi megörökítésére, 25000 forintot megszavazott; egyúttal a lehető legszélesebb körű gyűjtés vezetésére, a szobor mintájának elkészítésére

és a felállítási hely kijelölésére nézve javaslatot, szóval a kivétel iránti intézkedések részben megtételére, részben előkészítésére és javaslatba hozatalára Gerlóczy Károly I. polgármester elnökleve alatt számos tagból álló bizottságot küldött ki. Ezen bizottságot, áthatva azon meggyőződéstől, hogy a minden szép és nemesítő lelkesülő hazai sajtó az ügyet felkarolandja, s hogy ezen nemzeti dicsőségünket hirdető s egész nemzetünk díszére szolgáló emlékek az ezredéves ünnepély alkalmával leendő felállítására kétségkívül sikerülend, minden az ügy méltóságához nem illő további indokolás mellőzésével, felkérte szerkesztőségünket a gyűjtés megindítására. Midőn olvasóink figyelmét az emlékszóborra felhívánk, kijelentjük, hogy adakozásokat szerkesztőségünk elfogad s azt az illető helyre juttatni kötelességének fogja ismerni.

Országgyűlés.

A karácsonyi szünetnapok után a képviselőház január hó 10-én tartotta az első ülését.

Az ülés legfontosabb tárgyát azon interpellatiók képezték, melyeket Mocsó Lajos és Szemenyey János képviselők a közlekedési, illetve a belügyminiszterhez, a győri árvíz ügyében intéztek.

Ez interpellatiókból hivatalos tonon is megtudjuk azt, a miről az egyébként elég szomorú híreket már napok óta veszünk, hogy Győr város nagyobb részét, valamint vidékét, Révújfalut, Győr szigetét és Győr újvárosát az árvíz teljesen elborította; 10000 ember körül van hajlék nélkül és 400 ház teljesen, vagy részben megrongáltatott.

A kormány, a mint ez a közlekedési és a belügyi minisztereknek az interpellációra adott válaszából kitünik — ugyelölegesen a baj elhárítása, — valamint a szerencsétlenség megtörténte után utólagosan, a suttogott felségelése ezéjából megtett mindent, a mit megtenni lehetett.

A közlekedési miniszter válaszából megtudjuk, hogy mihelyt a vész jelezése volt, a szükséges katonaság kirendeléséről gondoskodott, gőzhajókat rendelt oda és a vízvédelmi munkák vezetésére egy tapasztalt megbízottat küldött a helyszínére.

Csalóközben is, Megyer környékén betört az ár; ennek pusztításáról még a miniszter sem nyert azon ideig biztos értesítést.

A kormány elnök, mint belügyminiszternek Szemenyey János interpellációjára adott válaszából megtudjuk, hogy a mihelyt a helyi hatóságok őt a veszélyről, illetőleg a kiszállásról és élelmezési szükségének mérvéről értesítették, a kívánt összegek iránt távirati tonon intézkedett.

Nem hasonlítható ugyan össze e pusztítás a szegedi árvíz pusztításaival, de elég nagy csapás arra nézve, hogy megérezzék az ország és főleg azon szerencsétlenek, kiket rövid 24 óra minden vagyonuktól megfosztott.

A legszomorúbb e dologban az, hogy itt is, mint sok helyütt hazánkban, a helyi és magánérdekek kiesinyes harca a nem kis mérvben hozzájárult a baj okozásához. A különböző szabályozó társulatok civődtek egymással, a helyi hatóságok egyiknek is, másiknak is igazat adtak, a felügyeletet csak úgy „more patrio“ gyakorolták és a következmény körülbelül 300000 holdnak elöntése, és az ez idejé és ki tudja, még hány évi termésnek tönkretétele.

Közigazgatás, közigazgatás! Aligha nem több embert juttat koldus botra jelen rendszered, mint a kávé-, cukor- és petroleum-adó!

Egy másik, evvel összefüggésben lévő baj — és ez még veszélyesebb — abban áll, hogy miután Európa összes államaiban árvizek fordultak elő, van legalább mire

hivatkozni, lehet a dolgokat szépíteni, — „meg a Rajna, Szajna, stb. is kiöntöttek“ — fogják mondani — és minden a réginiel marad. És ez az igazi baj, ez az igazi szerencsétlenség reánk nézve. Attól kell ugyanis tartanunk, hogy a szegedi catastropha után pezsgésnek indult víz szabályozási ügyünk, épen az európai általános árvizek következtében ismét csak elalszik, míg egy másik — a szegediniel talán még iszonyubb, ázsiai közönyünköl fel nem ráz.

Az országgyűlés tanácskozásának további tárgyát, a kisebb bűnügyekben a felelbezés korlátozására vonatkozó javaslat képezte.

Ezen törvényjavaslat indoka abban fekszik, hogy mióta új büntető törvényeink életbe léptek, a felsőbb bíróságoknál a felelbezés annyira összehalmozódott, hogy daczára a felsőbb bírák folytonos szaporításának, a kir. tábla és a kir. Curia büntető osztályai az ügyek rendszerinti elintézésére képtelenek.

A törvényjavaslat ezéjé tehát az, hogy a járásbírók illetékességéhez tartozó kisebb bűnügyek (vétségek és kihágások) tekintetében a felelbezés nem a kir. táblához, még kevésbé a kir. Curiahoz, hanem azon törvényszékekhez történjék, melynek kerületéhez a járásbíró tartozik.

Ezen javaslat ellenében alapos kifogást lehet emelni, mert épen a csekélyebb bűnügyek azok, melyekbe gonosz szándék nélkül a jogszzerűen elő polgár is belekeveredhetik; (pl. egy hamis 20 krajczárosnak benem szolgáltatása), továbbá mert a jogegység érdeke megkívánja, hogy az, főleg egy új törvény esetében — a milyen a mi büntető törvényünk — legfőbb bíróság gondos őrizete alatt álljon. Felhozható még, hogy a becsületsértések, melyek szintén az ügyekhez tartoznak, sokszor igen nagy fontosságúak lehetnek egyes polgárira vonatkozólag, — tehát őt azon jogtól, hogy a legfőbb bírósághoz folyamodjék, megfosztani nem igazságos.

Másrészlől tagadhatlan, hogy ezen kisebb bűnügyekben oly roppant apparatust mozgósítania hozni, mint a milyen a kir. tábla és kir. Curia, felesleges akkor, mikor ugyan ezen ügyeket a kir. törvényszékek — melyek munkaköre most a csod eljárás és a végrehajtási törvények folytán bizonyos mértékben csökkent, épen oly jól elvégeztetik.

Az, hogy külföldön ezen esetekben legálább az ügyesség semmisségi panaszt használhat, a jog egység megóvása tekintetéből, annyiban nem egészen alapos kifogás, a mennyiben azon eslekmények, melyek nálunk vétségek, ott részben kihágásokat képeznek; már pedig ezek tekintetében a semmisségi panasz még ott sem használható.

A megyei élet ismét egy országos botrányval gazdagítja belpolitikánk történetét. — A nyitramegyei közigazgatási bizottság fegyvelni vizsgálat alá helyezette a megye alispánját és főmérnökét, mert a közmunka váltással állítólag hűtlenül sáfárcodtak. Az alispán Kostyál Pál, ugy, mint a főmérnök Várjon Lajos, a vád alkalmával kijelentették, hogy nem csak nem okoztak 4000 ezer ftnyi kárt a megyének, hanem ellenkezőleg eljárás rendszerük által — a mely formailag esetleg kifogás alá eshetik — a megyének tetemes hasznót okoztak.

Majd meglátjuk, mit derít ki a vizsgálat; bűn volna akár a vádló, akár a terheltek felett idő előtt ítéletet mondani, — de annyi bizonyos, hogy, ha Magyarországon az utválságot ésszerűen felhasználták volna, nem lehetne egy zúgót találni az országban, melyet tisztességes könt nem szelne át. — Hiszen például az egy Somogy megyének uti váltásából már talán a holdba is lehetett volna kőutat építeni, és tudvalevőleg nincs az a törökországi vilajet, mely utai tekintetében nem állana magasabb színvonalon, mint a szomszéd Somogy megye.

Külpolitikánk terén érdekes és nagy fontosságra hár, az hogy bizonyos körök erélyes aktióit indítottak az iránt, hogy a gr. Wimpffen halála folytán megüresedett párisi nagykövetségre gróf Andrassy Gyulát nyerjék meg. Szívvel kívánjuk, hogy e hír megerősítést nyerjen; az európai béke és hazánk java a gróf activ politikai szerepléséhez nagy reményeket köt.

A mohácsi árvíz.*)

Árvíz Mohácson. A következő táviratot vettük: Mohács, 1883. jan. 12. Mitől néhány nap óta féltünk, az sajnosan bekövetkezett. A város alatt levő úgynevezett „kölkedi” dunai védtöltés, az emberi erőt túlhaladó erélyes védelem daczára, ma reggel 9 órakor beszakadt, minek folytán Mohács nagy részét ellepték a Duna hullámai. Ezen kívül a város hosszában elmenő védtöltés némely helyein átsap, némely helyein pedig önvájtja lyukakon keresztül foly a víz, elpven a közellevő utcákat. Aholmiaikat biztosságba helyező és hajléktalanokká lett menekülők serege nagy, és elszomorító benyomást tesz a szemlélőre.

Mohács, jan. 14. (Felad. 12 óra 15 p. a folyamermérségtől.) Vizállás: 669 cm. A pótkörtöltésen nagy szorgalommal dolgoznak. Mintegy 300 vályogház víz alatt van, melyek közül 10 összedől.

Mohács, jan. 14. Ma reggel a város belsőbb részét az árvíz komolyan fenyegette, mert egy felől a lanesuki vadviz átszakasztotta az elébe vont kiszorító töltést, másfelől pedig az árvíz a körtöltés elreztelt kettős kőhidját alá mosván, vastag vizsugarban kezdett utat törni. Nagy erőfeszítéssel mindkét veszélyes hely kijavítottatt. A víz lassu apadása reményt nyujt, hogy az ár tovább nem terjeszkedik. A város egy negyed része ártérben fekszik, helyenkint 1½—2 meter mély vízben. Kínos benyomást kelt a töltésen tömegesen járókelőkben, mikép tépelődnek a szerencsétlenek, midőn egy-egy tompa moraj hirdeti hajlékaik összeomlását. A képviselő-testület elhatározta, hogy élelmezésre kölcsönpénzt fog felvenni, a nagy közönséget gyűjtésekre hívja fel, a közigazgatósági hatóságot pedig, a katonaságnak falukra való áthelyezése végett felkéri, hogy a hajléktalanok a városban annál könnyebben elhelyezhetők legyenek. — A segélybiztosság a képviselő-testület tagjaiból s polgárokból alakult, kik a városháznál naponta gyülekeznek. A mohácsi jótékony nőegylet mai gyűlésén elhatározta, hogy minden eszközt felhasznál a szerencsétlenek fájdalmainak enyhítésére. A tervezett mulatságokat nem tartják meg, helyette azonban a jószívűségükről ismeretes hölgyek kenyeret, egyéb élelmi szert és ruhát osztanak ki, kik is e czélra a legcsekélyebb adakozást is örömmel fogadják. A részvét még soha sem nyilvánult oly nagy mértékben, mint most e szerencsétlen lakosok balsorsán. Intézkedés történt e szerencsétleneknek nyujtandó segélyről, így fát és élelmi szert osztanak köztük. A menekültek egészségi állapota pedig jó, egyetlen himlő-est fordult elő, a beteget dr. Bárány városi orvos azonnal a kórházba szállította.

*

A baranyavári szolgabíró által tegnapi délután küldött távirat szerint Battinán az árvíz az 1876. évi magasságát elérte. A veszély nagy. A mentésre minden intézkedés megtétetett.

Köztörvényhatósági élet.

Pécs szab. kir. város közigazgatási bizottsága f. hó 11-én tartotta rendes havi gyűlését; Perczel Miklós főispán röviden üdvözlő a közgyűlés által ujonnan megválasztott tagokat és a közigazgatósági bizottságot figyelmezteti, hogy a törvény értelmében a szakbizottságok az év első ülésében alakítandók össze. A bírón vizsgálgó bizottságba elnök, törvényben gyökerező kinevezési jogánál fogva kinevezi: Bolgár Kálmán, Egrý József, Radoesay Mátyás, Schapringger Joachim bizottsági tagokat; a fegyelmi bizottságba megválasztottak: rendes tagokul: Krasznay Mihály és Ráth Mátyás biz. tagok, Perczel Kálmán kir. adófelügyelő, Salamón József kir. tanfelügyelő; pótagokul: Blauhorn Antal biz. tag és Blum Gyula kir. mérnök. Az erdei II-od fokú bíróság tagjaivá megválasztottak: rendes tagokul: Bolgár Kálmán, Egrý József, Grünhuth Ignác, Krasznay Mihály; pótagokul: Ráth Mátyás, Radoesay Mátyás, dr. Szeregy József, Schapringger Joachim, kik a hivatalos esküt nyomban le is tették. A gyámi ügyek felelőviteli bíróságba a megürült helyre Grünhuth Ignác biz. tag. választatott.

Ezek után a felolvasott szakjelentések-ből a következőket említhetjük fel.

1. Polgármesteri jelentés szerint a közbiztonsági állapot helyreállítására végett a közigazg. bizottság felhívása folytán, a megállapított rendőri létszámnak betöltése s a rendőröknek esküik rendőri czélokra való használata iránt az intézkedés megtörtént, s miután a csaknem naponként tartott rendőri razzák alkalmával letartóztatott számos munkanélküli csavargó a városból kitoloncoltatott — a vagyonbiztonsági állapot nevezetesen javult, ugy, hogy az elmúlt hónapban csak 19 csekélyebb tolvajlási eset s egyetlen egy nevezetesebb betörés sem fordult elő, míg a múlt hónapban a nagyobb mérvű vagyonbiztonsági bűntények száma 40 volt. — Ezekből minden esetben javulás constatálható, a mi világosan mutatja, hogy a fenlévő erk. kellő beosztás és ellenőrzés mellett rendes viszonyok közt a kívánalmaknak elégségesek; különben polgármester ur szóval felemlítette, hogy a külvárosokban külön rendőri őrtanyák fognak fellállítani.

2. Adófelügyelő jelentése szerint az elmúlt félévben a beszedendő állami adó főösszege kitett: 215123 frt 15½ kr.; ebből beszedett 169035 frt 29½ kr., s így hátralék maradt: 46087 frt 93 kr.; ha ezt az előző esztendő hason szakában hátralékban maradt 52901 frttal összehasonlítjuk, a hátralék 6814 frttal kisebb, a mi mindenesetre kedvező eredmény szemben azzal, hogy a 2970 zálogalási eset közül csak 29 árverés tartatott, sőt ingatlan elleni árverés egy sem foganatosítottat, de még kedvezőbb az eredmény, ha a letolt félév kezdetén fenforgott 62731 frt hátralék vétetik figyelembe, a mely az év végével 16644 frttal kevesbedett. Tehát még sem hanyatlunk annyira, mint azt bizonyosok állítani szeretik, mert az adó pontos befolyása, különösen a hátralékok csökkentése, az anyagi viszonyok emelkedésére mutat. — Az adófelügyelő kötelességének tartotta ezen eredmény folytán kiemelni azt, hogy az adóügy terén észlelt előhaladás sok tekintetben az anyagi viszonyok javulásán felül, a városi tanács erélyes és czélirányos intéz-

kedésének és Dévényi Iván főpénz. tárnok tapintatos vezetésével álló városi közegek rendszeretete és szorgalmának tulajdonítandó.

3. Az államermérség jelentésében felemlíti, hogy a közmunkaügy kezelése körül javulás észlelhető, miután a váltásági hátralékok behajtása körül erélyes intézkedések tettek és az országos közmunka alap a miniszter rendelete folytán a házipénztártól különszakítottat. Mi ezen intézkedést nem találjuk valami praktikusnak, miután a különszakított alapon ez év elején készpénz nem találtatván, a város hatósága azon kényszerülést előlt állott, hogy vagy semmit se csináltasson, vagy pedig az alapon, a házipénztártól előlegezzen, és így fizesse ki, legalább a napszámokat. Az államermérség constatálja tovább, hogy az utak állapota a körülményekhez képes javult.

4. A királyi ügyész jelentéséből kiemeljük, hogy összesen 1101 férfi és 77 nő lett e félévben letartóztatva; ezek közül vizsgálati fogságban volt 201, jogérvényesen elítéltetett 886, felelbezés alatt maradt 91. Az összes rabtartási költség 3862 frt, ebből a rabok munkakeresménye által 781 frt, térítmények által 2150 frt fedeztetett s így az állam ezen költségekre csak 1031 frttal járult.

5. Az árvászak havi jelentése szerint, kezeltek értékben 580058 frt 38 kr., ebből ki lett fizetve 7971 frt és 4 kr., a többi kezelt alatt maradt.

Legérdekesebb része volt az ülésnek a városi tisztii főorvosnak a város közegészségügyi viszonyait alaposan és hiven tárgyalt, és tekintve az ügy fontosságát, közérdekű jelentése, a melyet a jövő számban egész terjedelemben közölni fogunk.

H i r e k .

A budapest-pécsi vasut. néhány nappal ezelőtt tartott igazgatósági ülésében Harkányi Frigyes lemondott. Az igazgatóság sajnálattal vette e lemondást tudomásul, mit Harkányi nagy elfoglaltságával indokolt. A társaság igazgatósága tudvalevőleg jelenleg 5 tagból áll, u. m. gróf A ndr á s s y Aladár, Harkányi Frigyes, Herz építészeti igazgató, Kassian dunagőzhajózási főigazgató és Pallavicini örgrőfből.

A pécsi kir. törvényszék fegyelmi bíróságai már megalakultak. A királyi közjegyzői fegyelmi bíróság rendes tagjai: Lukrits István, Werner Ferenc, pótagok: Kissfaludy Imre és Bogyai Pongrácz. A fegyelmi bíróság áll: Kissfaludy Imre és Lukrits István rendes, Vészy Rezső és Verner Ferenc pótagokból.

Börtön szemle. A megyeházi börtönökét hétfőn vizsgálta meg egy kiküldött bizottság, melynek tagjai a főispán, Németh Ignác t. ügyész, Zsolnay György alügyész, Cziederer József, Dr. Koharits Károly városi dt. főorvos, Blum Gynla főmérnök, Bolgár Kálmán, Seeh Károly és Perczel Béni voltak. E bizottság mindent példás rendben talált s különösen az érdem említtést, hogy az egészségi viszonyok a fogházhelyiségeiben igen kedvezők.

Halálozás. Róder Vilmos, a megyerendezés előtt Baranyavármegye volt főszolgabírája, később szent-lőrinczi járásbíró és legutóbb érdem. törvényszéki bíró e hó 11-én Mohácson, — hol élete hátralevő napjait jól kiérdemelt nyugalomban töltötte — 66 éves korában, hosszas betegség után jobblétre szenderült. A boldogult hült tetemet díszes halotti közönség kíséretében e hó 12-én tettek örök nyugalomra. Béke poraira!

A színházi pénztárnok ellen haragos levelet kaptunk „egy deák”-tól, mert Ujházy előadására az előtte ismeretlen deák jegyet adni nem akart. Atadtuk a színházi bizottságnak.

*) E tudósításokat táviratilag vettük.

Jutalomjáték. Szintársulatunk egyik kedvenc, fiatal énekesnőjének, Pálffy Ninának e hó 19-én, szombaton lesz a jutalomjátéka, mely alkalommal üdonság kerül színrre, Csiky Gergely legújabb népszimfóniája: „Széplányok”. Felhívjuk a közönség figyelmét a fiatal énekesnő jutalomjátékára.

Casino bál. A nemzeti kaszinó vasárnap tartott közgyűlése elhatározta, hogy mint más években, úgy az idén is rendez bált. E mulatság rendkívül fényesnek ígérkezik s február hó 1-én fog megtartatni.

Táncvizsgálat. A pécsi kath. legényegylet* újúsága f. é. január hó 27-én a Scholtz-féle sörcsarnokban, saját egylete javára zártkörű táncvizsgálatot rendez. Belépti díj tagoknak 50 kr., nem tagoknak 1 frt. Kezdeté 8 órakor; belépti jegyek csak a meghívó előmutatása mellett kaphatók. Miután a meghívók már szétküldtek, felkértünk annak közlésére, hogy mindazok, kik ilyet nem kaptak, de rá igényük van, szíveskedjenek a rendezőséghez fordulni. (Megye-utca 22. sz.)

Pécsre vonatkozó német nyelvű geográfiai, fizikai és astronomiai adatok. Pécs sarkmagassága (Polhöhe) a Jahrbuch der geol. Reichsanstalt szerint 46° 3' 43". Pécs keleti hosszúsága a déstől időben 0° 7' 23", Berlintől 0° 19' 29", Párisától 1° 3' 43", Greenwich-től 1° 13' 4", Londontól 1° 13' 42", Teneriffától 2° 19' 41", Ferro nyug. szelétől 2° 23' 43", Washington-tól 6° 21' 15". Budapesttől nyugati hosszúsága 0° 3' 7". A pécsi idő szerint járó órákban tehát a fent említett helyek óráinál annnyival kell korábban járnia, mennyit a mellettük kített keleti hosszúság különböztet; s a budapesti óráinál pedig 3 perc 7.5 másodperccel későbbben kell járnia. Pécs geográfiai szélessége (javított sarkmagasság) 45° 52' 13". A földgömb sugara (radius) a föld középpontjától Pécsig 6368004.621 meter. A föld sugarát, ennek középpontjától az egyenlítőtől — 1-nek véve, a Pécsig vonuló sugár logaritmusa 9.9992500. A másodperc inga hosszúsága Pécssett Sabine nyomán számítás tesz 0.9990920 metert. Az esés sebességének szaporodása Pécssett 1 másodperc alatt 9.80643 meter. A delecti jelenlegi nyugati elhajlása mintegy 10°.

Németbolyi levelezők. legutóbbi értesítésben több ízben kikel az ottani állapotok felett. Leveleiben megróvja a vadászati jog bérletéből befolyt pénz helytelen alkalmazását. „A vadászati jogot ugyanis újban az uraság berelte ki 1500 forintért, mely összeget azonnal le is fizette. E pénzt a helyett, hogy közérdekű célokra fordították volna, az érdekelték közt, — bírtok arány szerint — felosztották, úgy, hogy nagyobb telkes gazda — 25 forintnál, a szellér pedig 40—50 krajczárnál alig kapott többet. A jómódu telkes gazda, könnyen nélkülözhetette volna a kapott forintokat, míg a szegény zselléreknek e pár krajczár nem segített. Épp így jártak el hat év előtt a kapott 1800 forinttal. Pedig ez összeggel sok mindenen lehetett volna leudítani. Itt van első sorban a községi tanítók rossz fizetése, az eredményeket imeri mindenki. Utaink, főképp a mellékutakban, borzasztó állapotban vannak, a főúri utca, hol a vásárok tartanak, — esős időben járhatatlan. Nem jobb ezen utcákban az éjjeli világítás sem, mert, míg a főtéren a régiekhez — a gyakori betörések következtében — több új lámpa állítottatott fel, addig a mellékutakban továbbra is sötétség uralkodik. Tűzvész esetében egyetlen egy ócska feeskendő áll rendelkezésünkre; tüzoltóságról szó sincs, ilyesmire nem áldoz e gazdag helység. Csak szerencse, hogy ritka nálunk a tűzvész. Maradjon is. Ezek a bajok — a többi közt — miknek orvoslásért kérjük az új eljárást és reméljük, hogy — derék és tapasztalt körjegyzők által támogatva, sikerülend is neki.

Végül legyen szabad még néhány szóval olvasóegyletünkéről említést tenni. Ez több év óta fennáll és jelenleg vagy 45 tagot számlál, kik nagyjából 20-30-évesek, de van néhány magyarrakú is. Az utóbbiak minden fölszólamlása egy magyar lap tartása végett, eredményelküli. 4 német lap tartatik, mi az egylet bevételeit — a lakber hozzászámításával — körülbelül fölemésztí. Mindamellett követelhetni egy magyar olvasóegylettől, hogy legalább egy magyar lapot, — ha csak heti lap is — tartson, legrosszabb esetben egy német lap, fölládozásával. De hiába! Nem akarnak magyarosodni. Biz ezek szomorú állapotok, de reméljük, hogy mihamarabb javitva lesz rajtuk, javítani kell rajtuk, s ez az ottani intelligenciának fő és mulaszthatlan kötelessége.

Pécsváradon az olvasó-társaságok e napokban tartá tisztújító gyűlést. Elnökül: Horváth Mór kir. járásbíró; — jegyzőül: Felinger Albert, és Varga László; — pénztárnokul: Bus Lajos; — választmányi tagokul: Uray Bódog, Sey Ferencz, Kis Aladár, Gállos Ede, dr. Szabó Dávid, Kurländer Vilmos, Uglaz Jakab és Weinberger Ignác; póttagokul pedig: Hirsch és Mátyás Ferencz választattak meg.

A budapest-pécsi vasút. A magyar általános hitelbank és a bécsi cs. kir. szab. osztrák kereskedelmi és hitelintézet, mint a budapest-pécsi vasút engedélyesei és Bernrieder József, Csapó Vilmos, Perczel Dezső, Stankovszky János és gr. Széchenyi Sándor, mint a tolnai és fehérmegyei érdekelttség képviselői közt — a mint értesülünk — a budapest-pécsi vasút rétszilasi kitérőjéből Szegzárdig vezető helyi érdekű rendes vágányu vasút kiépítésére és üzembe vételére névze egyezség kötöttet.

Beküldött A „Pester mediz. Prosser” írja a legközségesebb köhögés veszedelmessé válhatik, tehát tanácsos a legkisebb s legjelentéktelenebb hurutnál egy kellemes szert használni, mely az emésztést nem akadályozza, az Erger-féle mellpastillák e célra kitünően bizonyultak, amennyiben a köhögési ingert eltávolítják előidézik a nyálka vetést és nem ideznek gyomorsarat. Egy eredeti dohoz 25 kr., 50 kr.

Gyomorba ellen Egger fia gyógyszerforgyárosnak sikerült kellemes ízű pastillákat készíteni, mely emésztés hiány, görvölty, halványosság, ismétlődő fűfájás vese köbetegek ellen igen meglepő jó hatással bírnak. Egy eredeti dohoz utatással együtt 30 kr. városunkban raktáron következő gyógyszerész urnaknál Kunz Nándor, Kovács M. Sipőcz és Irgalmas szerzet gyogytárban.

G. Neidlinger hamburgi varrógépgyáros például szolgálhat arra, mire képes mai világban egy értelmes, szorgalmas, vállalkozó munkás. Neidlinger 1857-ben ment Newyorkba, hol a Singer-féle varrógépgyárban, mint munkás lépett be. 1863-ban Hamburgban már saját varrógépgyárat állított fel. Első évben 520 gépet készített, másodikban már Berlinben, Frankfurtban, Borsszóban, Stockholmban voltak fiók telepei; az ötödik évben az első évi készítmény száma meghalasztorozódott; a tizedik évben 40 ezer gépet állított elő, 1881-ben pedig összesen 122,905 dbot. A cég egész Török és Görögországig mindenütt bír fiókokkal egész Európában, s e 509 fióküzletben 2871 férfi és 576 nő munkás nyer alkalmazást. A Neidlinger cég pécsi raktárára vonatkozó hirdetést ajánljuk olvasóink figyelmébe.

A jogász-bál.

(Január 13.)

A frack kivásával, a lack tükör fényesen, a hófehér ing s egyéb bálí requisitumok készletben állottak már, az óra öltözködésre intett, midőn régi bajtársamat, a frack, lack és klack háromságának ez utolsó tagját előkerestem.

Ki írja le bámulatomat s szörnyűködésemet a pusztulás láttán, mely klackomat idomtalanná, használhatlanná tevő. Négy bordája közül három bezuvva, karimája számos helyen megrepvede, takarója szagotottan tanusodott a tavalyi jogászbál elfeledett dicsőségéről. Gondolkodásra nem volt idő... új kalap vásárlása ellen pedig a finansialis viszonyok tiltakoztak. Mit tegyünk? ez most a kérdések kérdése. Agyamban mint veszterhes felhők villáma, láng gyult fel, mely felderíté az azt borító kétségbeesés setétségét. Tollat ragadtam.

„Kedves barátom! Klackom használhatatlan, ujnak vételére nincs időm, s a jogászbálon e nélkül nem jelenhetek meg”. Appellálok barátságodra s reményilem ide kölcsönzöd a tiedet. Oh ne tagadd meg tölem, ott lesz ő is s nekem klackodra égető szükségem van. Hordárom a választ megvárja.”

A levelet elküldtem s a válasz rövid idő alatt megjött: „Klackom az első négyes után rendelkezésedre áll, addig szükségem van reá.”

Castor meg volt mentve! Éljen Pollux!

Örömtől dagadó szívvel öltözködtem s elsziettem a színházba, hogy addig, míg az első négyes véget ér, az időt eltölthessem.

Az előadásnak vége szakadt s midőn a bál színhelyének ruhatárába léptem, ép akkor vezénylő barátom az első négyes „compliment”-ját.

Ezután kijött ő, kicseréltük kalapjainkat s én büszkén beléptem. Hunyadi nem vonulhatott volna be büszkébben törökverő csatái után, mint én, hogy birtokomban érezhettem e kedves kis jószágot.

A terem gyönyörűen volt díszítve, falai körös-körül fehér moucellinnel bevonva, mindenfelé tükör és virág. A gázlámpák tündéri varázsszal ragyogtak, s ha nem lett volna erős meggyőződésünk a felett, hogy a százados „Hattyu” termében vagyunk, azt hittük volna, hogy Mohamed által festett hetedik paradicsom nyitott meg szemünk előtt. A szép közönség pompásan illett, a szépen díszített terembe.

Midőn megérkeztem, már megtelt a terem s a vigásg javában folyt. Szemeim őt keresték s nem hiában, mert megtaláltam.

„Kár, hogy ily későn nem hallotta Sahán karmester új négyesét „Ex offo”, melyet a bálbizottságnak ajánlott. Igen sikerült táncdarab.”

„Hányan táncolták az első négyest?”

„Tudtam, hogy megfogja kérdeni, megolvastam s nem himné, ha én nem mondanám, hogy két colonne-ban 60 pár lejtett.”

„Még egy hivatalos kéresem van, ön ismerős szép nemek világában, nevezze meg nekem a jelenveket, állítsa össze a koszorut e szép virágokból.”

„Hová gondol? Most nem érünk rá, majd, ha velem táncolja a cotillont, annak tartama alatt szívesen felsorolom őket.”

E perczben rántotta Dankó. A párok sorakoztak s büszkén lejtették nemzetünk sokszor megirigyelt, daliás tánczát. Szép látvány volt, akár reggelig elnéztük volna.

Tour után tour jött, a szünóra is elmult, midőn a karmester jelt adatott a füzértáncra.

Helyet foglaltunk s az én kedves tánczosnóm, ígérétéhez híven elősorolá a jelenveket.

„Hallgasson ide, így sorban, amint ülnek felírjuk őket. Szily Borcsa, Perczel Etti, Buonoperti Marianne, Linszky Antónia, Hilscher Ilona, Friedl Antónia, Ferencz Ilka, Draudt nővérek, Simon Mariska, Vogl Irma, Tallán Mariska, Paulovits Aurelia, Visy Pepsa, Hölcher Mathild, Drexler Ida, Galovits nővérek, Takács Alice, Hippmann Nelli, Frenkl Mili, Brutschi nővérek, Tróber Etti, Kelemen Mariska, Kucsinics Ilona, Trepini Gizella, Littke Kamilla, Aronfy Riza, Weszely Vilma, Ratkovich Mari, Buday Rózi . . .

„Valakit kihagyott.”

„Kit?”

„Magát.”

„Engem ne írjon fel, mert” . . .

E perczben felhangzik „Cotillon, nőválaszt”, s beszéde folytatását nem hallám, a névsor megszakadt, — nem az én hibámból.

Egy percz, s a szép füzértánc jelvények a férfiak mellén csillogtak. A nőválaszt még számos tour követé, s a közönség a legnagyobb animóval 6 óráig együtt maradt.

* Gambetta tehát a mi időnk szerint 1883-ik évi január 1-én éjféltáni 59° 43'-kor halt meg.

De mint mindennek, ugy e mulatságnak is, — sajnos — vége szakadt.

Sajnos mondom, mert mig tartott, boldog voltam.

Láttam őt, beszéltem vele, szívünk titkot cserélt, a szerelem édes titkát.

De végre is válni kellett.

Imádottnam s mamáját karonfogva le-kisértem a kapuig. Kocsi sehoh sem volt látható.

„Ugy hát gyalog megyünk”, mondá a mama „s talán lesz oly szives elkísérni?”

„Ezer örömmel” mondám s ki akarom klackomat nyitni . . . . . Nem enged.

„De tegye fel kalapját, meghűti magát.”

Klackom még sem enged . . . mit csináljak?

„A fejem fáj s ilyenkor kalap nélkül járkálok”, válaszolám rögtön, impertinens hazugsággal.

A becsült tehát mentve volt. Én ugyan folyton próbálgattam, vajjon ki lehet-e már kalapomat nyitni. Hasztalan volt minden erőlködés, míg végre egy lámpa alá érve, egy oda vetett pillantással meggyőződtem arról, hogy kalapom nem is kalap, hanem csak egy karima, melyhez a tető oda volt csírizelve.

Most már értem, a rejtély felderült. Oh, hogy átkoztam én barátomat a ki ilyen rútlu felíteltetett!

Végre haza értünk, én ajánlottam magam.

„Ön elvesztett valamit”, s én e pillanatban hallottam a karimájától elvált kalaptető leestét.

„Oh, semmit!” sóhajtám. „Jó éjt kívánok!”

Az ajtó bezárult s én a kezembe maradt karimát is a földhöz csapva, futva rohantam haza.

Másnap reggel csomagot hoz a postás, ismeretlen kézírással.

Felbontom s levél kíséretében: Tudtam, hogy elvesztett valamit, nem nyugodtam, míg meg nem keresttem. Itt küldöm. — a végzetes tető esett lábaim elé.

Azóta kerülöm ideálmot; s így ért véget oly hamar az én boldogságom.

Ne kérjetek soha klackot kölcsön.

P a l i.

Színház és művészet.

Színházunkban ünnepe van. Hazánk első színpadának egyik kitünő tagja, Ujházi Ede — mint már múlt számunkban jeleztük — néhány vendég-előadásra látogatott meg. Pénteken először lépett fel két egyfelvonásos darabkában: „A miniszter előszobájában” és az „Őszi napsugár”-ban s miután közönségünk benne nem csak a művészt, hanem egy régi jó ismerősét is üdvözölte, oly rendkívüli lelkesedéssel s tapsviharral fogadta, milyent Pécsért még nem igen volt alkalmunk halnani. Azt hisszük sértést követnék el, ha vendégünk mesteri játékát és élethű alakításait bővebben taglalnók; művészi volt ez a legesekélyebb niancaiban is s az elismerés s ovató legnagyobbika volt bizonyára azon szokatlan csend s figyelem, melylyel a közönség a művész minden szavát, minden arczikefejezését, minden taglejtését kísérte.

Szombaton színpad került: „Budapesten”, egy minden ízében német vigjáték zsinorba bujtva, mely nálunk még a boldogult „német színidőből” ismeretes. Hogy a darab magyarosítása, nem vált annak előnyére, mondanunk fölösleges s így életet is csak Ujházi remek alakítása adott neki, ki Békés Zsigmondjában oly eredeti tyrust személyesített, amilyent csak utánozhatlan bravourral az élethöz lehetett.

Vasárnap Szigethy Józsefnek „Vén bakancsos”-át adták, Ujházival a czímszerepben s noha ez kitünő alakítási képességénél fogva e megviselt szerepből is élvezhető alakot teremtett, mégis nem titkolhatjuk el

abbeli sajnálkozásunkat, hogy vendégszereplésre ily lecséplert darabot választott. Nekünk ritkán jut a szerencse színpadunkon igazi művész játékában gyönyörködhetni s így megboesájtatható, ha ilyenkor az előadandó darabok iránt is fokozott igénynyel vagyunk.

Hétfőn, Ujházi Ede bucsufellépteül színpad került egy újdonság: „A Rantzauk,” színmű 4 felvonásban. A mű — bár mennyire adják az első színpadokon — mégis csak gyenge. Cselekvénye egyszerűen az, hogy két testvér halálos gyűlölettel viseltetik egymás iránt; pontja pedig az, hogy e harmincz éven át szított gyűlölttség, a gyermekek közt kifejődött szerelmen török meg. A hosszu 4 felvonáson át azonban nem történik sokkal több, mint, hogy a két testvér — anélkül mégis, hogy találkoznának — kiméletlenül szitkozódik, egymást rabló, tolvajnak cimezegeti s mindent elkövet, hogy életüket keserítsék, de mindezt nem tettékben, hanem csak mondva. Végre kisül, hogy a gyermekek — kik szintén csak az utolsó felvonásban találkoznak — szeretik egymást; s miután a leány halálos beteg lesz, az atya pedig rendkívüli szeretettel csüng rajta — mit eddig ugyan egy tettével sem árult el, mert hisz olyanhoz akarja férjhez kényszeríteni, kit az nem szeret s miután ellenkezik, földhöz sújtja, sőt megveri — megtörök gyűlölete, megkérleli testvérét, ki most a kedvező alkalmat felhasználva, oly házassági szerződést diktál reá, miben minden bosszúsága s gyűlölete nyer kifejezést. Ezt azonban a fiu nem fogadja el, megleckézteti először a nagybácsit, azután kedves papáját s miután ennek ajnyára appellál, kinek emléke iránt ez megfoghatatlan gyenge szeretettel van, végre ez is meglágyul s kész a kibékülés. — Bár az összes főszereplők jelleme határozott vonásokkal van rajzolva s elég élethűen kidomborítva, mégis a cselekvény soványsága, mint a tárgy természetellenessége, nemkülönb a bonyolítás hiánya, a mellékszereplők indokolatlansága, szóval az egész szerkezet érdektelensége következtében a közönség hidegen maradt s inkább unatkozott, mint mulatott. Ujházi gyönyörű, körülvonalozott játékkal egy igen jámborlelkű s ritka szép jellemű falusi tanítót személyesített, ki mint közvetítő jó szellem szerepel; mindenki szereti, tiszteli, de azért közvetítése nem igen bír eredménnyel, sőt háladatosságból az egyik Rantzau, mert meg akarja akadályozni, mikor ez leányára emeli kezét — még meg is veri s kilöki. Az egész előadás — tekintve a betanulásra kiszabott rövid időt, elég jól ment s színészeink díszletére válik. — A ház ez alkalommal is egészen megtelt.

Törvényszéki csarnok.

Előadott polg. ügyek.

Január 11-én.

Bogyay Pongrácz tszéki bíró által, 4415/882. Özv. Ilka Józsefné — Kisfaludy István mint gyám ellen, örökösödés iránt.

7/883. Özv. Győri Imréné — Nagy István ellen, ingatlan tulajdonjogának megítélése iránt.

Előadott bünt. ügyek.

Január 15-én.

6189/b.882. Dragojlov Román ellen, halált okozó testi sértés miatt, 7502/b.882. Kálmán Ferencz ellen, súlyos testi sértés miatt.

Előadandó bünt. ügyek.

Január 17-én.

7169/b.882. Jankovits Constantin ellen, lopás miatt.

7170/b.882. Moszlovác Jozó ellen, lopás miatt.

7208/b.882. Ifj. Hajdu János ellen, felmenő ágbeli rokonon elkövetett súlyos testi sértés miatt.

6096/b.882. Balatonyi György és társai ellen, testi sértés miatt.

Irodalom.

Taborszky és Parsch budapesti zeneműkereskedésben megjelent „N e f e l e j t s” című gyovotte zongorára szerző Klepsch Károly; a esinosan kiállított mű ára: 90 kr.

Az „**Ország-Világ**”-nak új száma küldetett be hozzánk. Ez a heti kiadásból a harmadik, s mi újra is azt mondhatjuk, hogy rendkívüli előny volt a lapra nézve az, hogy hetenkint jelenik meg. E szám is gazdag és változatos tartalma s művészi illusztrációkkal telt. Tartalmát a következő beces dolgozatok képezik: „A migrán, mint háziasító” Csemege Gusztáv érdekes és szépen írt elbeszélése. „Masodvirágzás” novellette Hevesi Józseffől, Byron Maudredjébol a szellemhang, „Észlelet és képelet” K. Tóth Kálmán kitünő irodalmi tanulmánya. „Hymen oltára” Benedek Aladár verse, számos vonzóan írt képmagyarázat, s dr. Nagel Emil jeles értekezése „Állatkínzás és állatvedelem” címmel. Képei körül a Hymen oltára és Amor titka megragadó kedves rajzok; szép nagyszabású és hatásos kép: „A farsang a velencei doge-palotában”; a „Lesben” című kitünő fametszés a „Nosairek” is érdekes kép. Mesterséges haltenyésztés (képep) figyelemreméltó halászkati czikk; s a mint látjuk, az „Ország-Világ” ezental a közgazdaságnak is tört nyit, a mi igen dícséretreméltó. Rejtvenyei kiváló ügyességűek s a megfejtők közt ezental is értekes könyv sorolatik ki, a legbecsessebb a mi csak lehet: Petöfi Sándor összes költeményeinek legújabb kiadása. E kitünő képes heti lapra olvasóink figyelmét felhívni annál is inkább kötelességünknek tartjuk, mivel az egyetlen lap, mely a külföldi lapokat kiszoríthatja. Előfizetés ára egész évre 10 frt, fél-évre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Előfizetheti Wilckens és Waidl kiadóknál Budapest, koronaherczeg-utca 3. szám.

P i a c z.

Pécs, január 15-én.

A gabonaüzlet az elmúlt héten is megtartotta szilárd jellegét, a szállítások ellenben még mindig csökkentek és így a kész áru csakhamar talaj jó vevőre.

A szombati piacon zsermekkel felhozatal mellett, jó vételkegy mutatkozott és mélt:

búza	frt 8.50	és frt 9.25	köz
rozsa	„ 6.50	„ 6.70	„
árpa	„ 6.60	„ 6.86	„
zab	„ 5.60	„ 6.—	„
szemes tengeri	„ 5.50	„ 5.75	„

pr 100 kilogr.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és érték-tözsdén.*

Budapest, 1883. januárius 16-án.

	Penzbeli árf. o.	
1 Magyar aranyjárdék 6%	118	35
2 Magyar aranyjárdék 4%	85	70
3 Magyar papírdárdék 5%	84	90
4 Magyar vasuti kölcsön.	134	50
5 Magyar földterhermentesítési kötvény.	98	—
6 Temes-bánati „ „	97	—
7 Erdélyi „ „	98	50
8 Magyar szőlődzéma váltásági „ „	98	—
9 Magy. nyerecmény sorsjegykölcsön „ „	113	75
10 Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy „ „	109	—
11 Osztrák járdék papírban „ „	77	40
12 „ „ ezistben „ „	77	75
13 „ „ aranyban „ „	95	75
14 Osztrák-magyar bankrészevény. „ „	835	—
15 Magyar hitelbank részevény. „ „	273	—
16 Osztrák hitelintézet „ „	283	80
17 Cs. és kir. arany „ „	5	63
18 20 frankos arany (Napoleon'd'or) „ „	9	48
19 Német birodalmi márka „ „	58	60

Közlekedés.

A vasut menetrendje.

Indulás:	Érkezés:
Pécsről Budapestre	Budapestről Pécsre
11 ó. 28 p. délelött	5 óra 35 percz este
Pécsről Barcsra	Barcsról Pécsre
6 óra 40 percz reggel	10 óra 58 percz délelött.
5 óra 50 percz este.	10 óra 7 percz este.
Pécsről Mohácsra	Mohácsról Pécsre
6 ó. 22 p. r., 11. 15 p. d. e.	6 ó. 20 p. reg., 5 ó. 36 p. d. u.
10 óra 34 percz este.	8 óra 47 percz este.

Laptulajdonos: Fekete Mihály.
Felelős szerkesztő: Bodó István.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdető felnek külön lakezímével is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozásokra is pontosan válaszolunk, ha a válasza szükséges póstabélyeg beklüldetik.

Szántóföld mintegy 8 hold a pécsi határban, a szigeti országút alatt, a barsai vasút mentén, jutányos áron eladó. Bővebb értesítést a kiadó ad.

Csurgói hegyben egy jó karban levő 1000 □ öles szőlő előnyös feltételek mellett eladó. Értesítést a kiadóhivatal ad.

Kerestek 3 gyermek mellé egy magyar nevelőnő, ki a gyermekkereti tanfolyamot végezte. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy ház jó karban levő szőlővel a havi boldogasszony-hegy oldalán, jutányosan megszerezhető.

A vaspálya-utcában fekvő 18. számú ház és kert, ugy az Anna utcában fekvő 7 számú emeletes ház, egy nagy pinczével szabad kézből eladó.

H I R D E T É S E K.

Használt gépek becseréltetnek

Min ismerhető fel,
 hogy az áruba bocsátott

Singer varrógép

valódi, az az: oly eredeti gép-e,
 mely a

New-Yorki (Amerika) The Singer manufacturing Co.

gyárjai valamelyikében készült vagy pedig német vagy osztrák utánzás, s többé kevésbé oly siány készítmény, hogy rossz minőségénél fogva minden áron többnyire azonban a gyáros igazi nevének elhalgatásával s a Singer név visszaélésével hozatik áruba.

A külföldi anyag kitünő jószágánál valamint az egyes részeknek felülmulhatatlan, egyöntetű és gondos összeállításánál fogva, minden szakértő azonban felismerheti, hogy eredeti Singer vagy utánzott gépet lát-maga előtt; a nem szakértő veve pedig, hogy magát a károsodástól megóvja, az eredeti Singer gépeknek következő külsőleg ész-

revelhető jeleit vegye figyelembe.

I. Minden eredeti Singer varrógép a karján az oldalt látható gyári-jeget viseli ezenkívül az 1881-ik év óta eladottakra a gyári-jeget az alvány mindkét oldalára be is ontették.

II. Minden eredeti Singer varrógép a teljes egészét viseli The Singer Manufacturing Co.

III. Minden eredeti Singer varrógép egy angol szövegű igazolvány [kezelési okmány] van ellátva. Ezen igazolvány az illető eredeti Singer gépek számát tünteti elő, s Singer Manufacturing Co. elnökének, valamint az észak- és közép-európai vezérigazgató Neidlinger G. urnak aláírását is viseli.

Neidlinger G. Pécssett,

81. Ferencziek-utcája 6. sz.

Használt gépek becseréltetnek

Kepes Kálmán Pécssett,

Széchenyi-tér, Zsolnay-féle házban, ajánlják a becseréltött, raktárát, melyben nagy választékban kaphatók mindentéle posztó, selyem és gyapot-ruhakelmék Longshaw-ök és kendők; továbbá Rumburgi, Hollandi- és Creász ezerna-vásznak, asztal-neműek, canafász és ágyterítők, valamint minden idényre mindennemű kész női-köpenyek, bundák és otthonkák,

a legjutányosabb árakon.

Kaphatók mindenféle pokrócz és futósőnyegek is.

Kitüntetett Bács, Triest 1882, Kecskemét, Fehérvár, Wels.

Egger-féle dijjuttalmazott különlegességek.

Az Egger-féle mellpastilla, általánosan ismert és kitüntetett szer köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen, elanynyira, hogy számos bel-és külföldi szaktudós e nemben a legjobbnak ismerte el. A 25 és 50 krajczáros eredeti dobozok Magyarországon minden nagyobb gyógyszerárban kaphatók.

Gyomorhaj ellen Egger-féle Sodapastillák mindenféle gyomorbajok, emésztésihiány, gyomorhív, béltunyaság, görvély, halványosság, ismétlődő főfájás ellen. Ezen pastillák, melyek egy ezen célra készült és szabadalmazott gépen készülnek, könnyen olvadnak, kellemes ízűek és elősegítik a könnyű lélegzést. — Egy eredeti doboz utasítással 30 kr.

Egger zuzmohnövény czukorkái (lichenis carraghen) a legfinomabb anyagból készült, hatásuk nedvesítő köhögési inger csillapító szer. Igen kellemes gyümölcsízűek, különösen óvják a légzési szerveket a száradástól. Szónokok, bírok, színészek, tanítók, különösen mindazok, kik hivatásuknál fogva sokat beszélnek, el ne mulasszák ezen kitünő czukrokat használni. Daczára jóságuk könnyen beszerezhető, 1 doboz 15 kr.

Egger val. mandula formájú maláta bonbon Csomagolva, valódi amerikai hártya-papirzacskókban. Bistos óvszer köhögés, rekedtség és gége kiszáritás ellen. Igen tiszta maláta-kivonatokból és czukorból vannak készítve és nem képeznek semmiféle gyomorsavat. Egy eredeti zacskó 10 kr.

Ezen különlegességek városunkban eredeti árban kaphatók: Kunz Ferd. gyógyszerész urnál, Kovács M. gyógyszerész urnál, Sipócz István gyógyszerész urnál és az Irgalmasrend gyógyszerárban. 86

A Ramazetter-féle
 könyvnyomdában
 2 fu a szedészet, és egy a gépmesterség kiképzetésére felvétetik.

Aláírás

a magyar vöröskereszt-sorsjegyekre.

Evenként 3 huzás, főnyeremények: 120.000 ft., 50.000 ft., 25.000 ft stb. Legkisebb nyeremény 6-10 forintig.

Ezen sorsjegyek folyó hó hó 22-én nyilvános aláírás alá bocsátatnak.

Az aláírási díj darabonként 6 frt 50 kr., melyből minden sorsjegy után 2 frt o. é. az aláírás alkalmával, a 4 frt 50 kros hátralék pedig a sorsjegy átvétele mellett fizetendő le.

Ezen eredeti feltételek mellett elvállalunk mátol fogva jelentkezéseket minden jutalék felszámítás nélkül.

Sorshuzási jegyzék kívánatra ingyen és bérmentve; — írásbeli megbízások a legpontosabbra eszközöltetnek.

Politzer Zsigmond és társa

bankház,
 Budapest, fürdő-utca 4. szám.

A magyarországi vöröskereszt-egylet sorsjegykölcsöne.

ALÁÍRÁS

a magyarországi vöröskereszt-egylet
400.000 darab 5 frt o. é. névértékű sorsjegyére

darabonként 6 frt 50 kr. o. é. árfolyam mellett.

A magyar országos bank részvénytársulat a magyarországi vöröskereszt-egylet által kibocsátott és a tőzsdén hivatalosan jegyzendő 800.000 db. sorsjegyből 400.000 dbot a következő feltételek mellett bocsát nyilvános aláírásra: u. m.:

I. Az aláírási ár darabonként 6 frt 50 kr. o. é., mely összegből 2 frt az aláírás bejelentése alkalmával készpénzben azonnal, — a hátralevő 4 frt 50 kr. pedig az elosztás (repartitio) közzétételétől számított 3 nap alatt fizetendő le. Később teljesített befizetések után az aláíró 6% kamatot fizet, legkésőbb 1883. febr. 20-áig azonban a befizetés okvetlenül teljesítendő.

2. Az aláírás

1883. évi január hó 22-én

a rendes hivatalos órák alatt eszközöltetik és pedig

Budapesten { a magyar országos bank részvénytársulatnál Nádor-utca 9. sz.
a magyar országos központi takarékpénztárnál Bécsi-utca 4. sz.

Fiumében a magyar országos bank fiókjánál
Kolozsvárrott a kolozsvári hitelbank- és zálogkölcson-intézetnél
Brassóban az első erdélyi banknál
Zágrábban a horvát kereskedelmi bank váltóházában

Ezenkívül a magyar korona országaiban minden jelentékenyebb vidéki pénzüzetnél,

Bécsben a „Liquidatur der k. k. priv. öst. Länderbank“-nál
Prágában a „Böhmische Unionbank“-nál
Brünnben a „Mährische Escomptebank“ váltóházánál
Gráczban a „Steiermärkische Escomptebank“ váltóházánál
Linczben a „Bank für Oberösterreich und Salzburg“-nál
Innsbruckban Löwe M. urnál
Troppauban Janotta Hugo urnál
Bielitzben a „Bielitz-Bialaer Handels- und Gewerbebank“-nál
Lembergben a „Galizische Actien-Hypothekenbank“-nál
Krakkóban a „ „ „ „ fiókjánál
Csernovitzban a „Bukovinaer Bodenkreditanstalt“-nál

továbbá:

Amsterdamban Wertheim & Gompertz uraknál
Baselben a „Basler Handelsbank“-nál.

3. Ha az aláírás alá bocsátott sorsjegyek túljegyeztenének, ez esetben a jegyzett sorsjegyek mennyisége megfelelő levonás (reductio) alá esik. A felosztás módjának meghatározását ez esetben a magyar országos bank magának tartja fen.

4. Reductio esetén az aláírásnál teljesített részletfizetések az illető aláíróra esendő sorsjegyek árának teljes befizetésére fordíttatnak. A még hátralevő összeg az 1-ső pontban meghatározott idő alatt fizetendő be. — Az esetleg fennmaradó fölösleg azonnal visszafizettetetik készpénzben.

5. Az aláírási bejelentések az e végből meghatározott aláírási helyeken díjtalanul kiszolgáltattott aláírási lapokon történnek. Minden aláíró aláírási bejelentése folytán s az 1-ső pontban meghatározott minden sorsjegy után járó 2 frt lefizetése ellenében egy az illető aláírási hely által kiállított aláírási elismervényt kap, mely a közzététel után az eredeti sorsjegyekkel cseréltetik fel.

Budapest, 1883. évi január hó 2-án.

Magyar országos bank részvény társulat.

Aláírásokat e sorsjegyekre 1883. január hó 13-ától 22-ig déli 12 óráig be-
zárólag elfogad

SCHAPRINGER J. váltóüzlete Pécssett.